

Algemeen

**Gemeente
De Ronde Venen**

Bestuurlijke aanbieding

Geachte raadsleden,

'Verbindend, innovatief en ondernemend, met de blik naar buiten'

Onder dit motto presenteerde de partijen CDA, VVD, D66 en Seniorenpartij De Ronde Venen in april 2018 het coalitieakkoord. Met veel ambitie en energie is het nieuwe college aan de slag gegaan en met genoegen bied ik u het eerste jaarverslag en de jaarrekening aan van deze nieuwe bestuursperiode. Hierin blikken we terug op het afgelopen jaar.

Als het begrotingsjaar voorbij is wordt de jaarrekening door het college opgemaakt. In de jaarrekening legt het college verantwoording af over het gevoerde beleid. Hebben we bereikt wat we wilde bereiken? Hebben we gedaan wat we wilde doen? Heeft het gekost wat we dachten dat het zou kosten? Door antwoord te geven op deze vragen kan de gemeenteraad zijn controlerende taak vervullen. De jaarstukken laten zien wat er in werkelijkheid van de begrote bedragen terecht is gekomen. Is er een tekort of een overschot? En waar komt dit vandaan? Als er belangrijke verschillen zijn met de financiële begroting, dan moet het college daarover een toelichting geven. De jaarrekening is hiermee een wettelijk verplicht document, evenals de verklaring van de accountant bij de jaarrekening. De jaarrekening vormt na de kadernota, begroting en bestuursrapportages het sluitstuk in de planning- en verantwoordingscyclus over 2018.

Het financieel resultaat van ruim 2,7 miljoen euro geeft, evenals de afgelopen jaren, een positief beeld over onze financiën. Dit resultaat is vooral te danken aan de tussentijdse winstneming van de grondexploitaties. Daarnaast hebben we ook op de overige budgetten en op de zorgkosten een voordeel gehaald.

U ontvangt nu deze jaarrekening, maar tegelijkertijd loopt nog de kritische blik van de accountant en de in 2017 ingestelde auditcommissie/werkgroep. Het college wil beiden alvast bedanken voor hun inzet om onze processen continu te verbeteren.

Ik wens u veel leesplezier en een goede behandeling.

Namens het college van burgemeester en wethouders
Alberta Schuurs
Wethouder Financiën

Leeswijzer

De Gemeentewet schrijft voor dat iedere gemeente jaarlijks begrotings- en verantwoordingsstukken moet opstellen. Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) bevat de regelgeving daarvoor. In de Programmarekening legt het college verantwoording af aan de gemeenteraad over de wijze waarop het afgelopen jaar invulling is gegeven aan de beleidsinhoudelijke doelstellingen en wat dit heeft gekost. De programmarekening bestaat eigenlijk uit twee onderdelen: het jaarverslag en de jaarrekening.

Algemeen

In het algemeen deel worden de bestuurlijke hoofdlijnen van deze rekening en de financiële positie van de gemeente toegelicht. Daarnaast zijn meerjarige kerngegevens opgenomen over onder meer de ontwikkeling van het aantal inwoners en woningen.

Jaarverslag: programma's

In het jaarverslag van de programmarekening wordt per programma verantwoording afgelegd. Enerzijds verantwoorden we over de in de programmabegroting 2018 geformuleerde ambities. Anderzijds wordt per programmaonderdeel verantwoord over beleid en middelen. Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat na de raadsverkiezingen van maart 2018 er een nieuw bestuur is met nieuwe ambities. De voortgang van de nieuwe ambities komen onder meer terug in de bestuurlijke hoofdlijnen.

In de programma's zijn de landelijk vastgestelde indicatoren opgenomen die elke gemeente verantwoordt in de programmarekening. Het is het tweede jaar dat dit plaatsvindt. Deze korte termijn en het ontbreken van een informatie over een aantal indicatoren zorgen ervoor dat nog geen trends zichtbaar worden. De komende jaren zal dit verbeteren.

In de programma's is informatie over verbonden partijen opgenomen. Per verbonden partij wordt toegelicht op welke wijze een verbonden partij een relatie heeft met de programmadoelstellingen. Een totaaloverzicht van de verbonden partijen is te benaderen via de gelijknamige paragraaf.

Jaarverslag: paragrafen

In de paragrafen wordt ingegaan op veelal beheersmatige zaken die over verschillende programma's lopen. Naast wettelijk voorgeschreven onderwerpen, zoals risico's, lokale heffingen en financiering, zijn de verstrekte subsidies toegelicht.

In deze paragrafen is extra aandacht besteed aan een eenduidig gebruik van de termen 'voordeel', 'nadeel' en het gebruik '+' en '-'. Dit sluit aan bij de aanbevelingen vanuit het Eindverslag auditcommissie onderzoek programmarekening 2017.

Jaarrekening

In de jaarrekening is vanuit verschillende perspectieven informatie opgenomen over financiën. Daarbij is ook de balans opgenomen waarin de bezittingen, schulden en eigen vermogen tot uitdrukking komen.

Bijlagen

In de bijlagen is onder meer opgenomen een verantwoording over een aantal specifieke uitkeringen, zoals de BUIG-uitkering waaruit bijstandsuitkeringen worden gefinancierd. Daarnaast is - conform een bestuurlijke toezegging - voor de eerste keer een begrippenlijst en gebruikte afkortingen samengesteld.

Financiën algemeen

De bedragen in de verantwoording zijn automatisch afgerond op een veelvoud van € 1.000. Hierdoor ontstaan in de presentatie van de financiële tabellen beperkte afrondingsverschillen.

Inhoudelijke samenvatting per portefeuillehouder

Terugblik burgemeester Maarten Divendal

Portefeuille:

Openbare orde en integrale veiligheid, integrale handhaving, algemeen bestuurlijke zaken, communicatie, juridische zaken, archief, regionale samenwerking.

Terugblik:

Het jaar 2018 is begonnen met het afsluiten van een bestuursperiode met de partijen CDA, VVD en RVB. Maar na een dergelijke afsluiting volgt uiteraard ook een nieuwe bestuursperiode. Om de nieuwe raadsleden te kiezen en vervolgens het nieuwe college vorm te geven, hebben alle stemgerechtigde inwoners in maart 2018 hun stem kunnen laten horen tijdens de gemeenteraadsverkiezingen. Met hier en daar wat verschuiving in de zetels en een nieuwe politieke partij in ons midden, zijn de kersverse raadsleden eind maart 2018 geïnstalleerd. Om de raadsleden zo goed mogelijk voor te bereiden op hun taak zijn vanaf april diverse avonden georganiseerd om de raadsleden mee te nemen in alle onderwerpen die er de komende tijd op hen afkomen. In juni heeft een nadere kennismaking plaatsgevonden met de (lokale) politie en brandweer.

De uitslag van de verkiezingen heeft er ook toe geleid dat de partijen CDA, VVD, D66 en Seniorenpartij De Ronde Venen met ingang van april 2018 een nieuwe coalitie vormen in De Ronde Venen, onder het coalitieakkoord "Verbindend, innovatief en ondernemend, met de blik naar buiten!". Elk van deze partijen heeft een wethouder geleverd en zij zijn op 26 april benoemd in hun functie. Het nieuwe college zit vol ambities en ziet uit naar de komende bestuursperiode die inmiddels al weer bijna een jaar onderweg is.

Aan het begin van een nieuwe bestuursperiode is het altijd zaak om goed te kijken naar welke koers in de toekomst wordt gevaren. Met ingang van deze bestuursperiode is de regionale samenwerking geïntensiveerd. Het gegeven dat De Ronde Venen onderdeel uitmaakt van verschillende bestuurlijke regio's, vereist veel aandacht van collegeleden. Op onderdelen zijn we ten behoeve van de belangen van onze inwoners en de voorzieningen in onze gemeente actief in Utrechtse regio's, in het Amstel-Meerlandengebied (als onderdeel van de Metropoolregio Amsterdam) en in het Groene Hart.

Op het gebied van Integrale Veiligheid is in 2018 een concept nieuw integraal veiligheidsplan opgesteld. Dit plan hebben we niet alleen opgesteld, maar is tot stand gekomen door in gesprek te gaan met diverse andere partijen. Zo is de raad nauw betrokken geweest bij het proces en hebben ook inwoners hun wensen kenbaar kunnen maken. Een mooie manier van integraal samenwerken.

Op het gebied van handhaving zijn in 2018 extra accenten gelegd als het gaat om de handhaving op de Vinkeveense Plassen. Zo is vooruitlopend op het nog vast te stellen nieuwe bestemmingsplan afgesproken nu stringenter te handhaven op ongewenste ontwikkelingen ná het zogenoemde 'fotomoment' van voorjaar 2018. De extra aandacht voor veiligheid in het Plassengebied wordt structureel gecontinueerd. Verder is in 2018 structureel inhoud gegeven aan het controleren van het parkeergedrag in de blauwe zone.

In 2018 zijn ook de eerste stappen gezet door de jongerenwerkers van Streetcornerwork. De jongerenwerkers maken contact met en zijn zichtbaar voor onze jeugd en jong volwassen inwoners. Afgelopen jaar zijn ze volop bezig geweest om hun rol als hulpverlener duidelijk te maken.

Terugblik wethouder drs. Rein Kroon (eerste locoburgemeester)

Portefeuille:

Ruimtelijke ordening, bestemmingsplan Buitengebied- West, volkshuisvesting, de grondexploitaties Vinkeveld en Land van Winkel, economie (exclusief arbeidsmarkt) en sport.

Terugblik:

Het jaar 2018 is voor menig inwoner wellicht een jaar geweest dat zij een nieuwe woning hebben kunnen betrekken in De Ronde Venen. Zowel op Vinkeveld, Land van Winkel en De Marick en zijn tientallen woningen opgeleverd. Hiermee komen we tegemoet aan de woonbehoefte die er leeft onder onze inwoners. Om continu alert te zijn op die woonbehoefte is in 2018 de eerste aanzet gemaakt voor het strategische woononderzoek. De uitkomsten komen halverwege 2019, zodat we in de toekomst zorgen voor een prettige woonomgeving in De Ronde Venen.

In 2018 is tevens een belangrijke ontwikkeling tot stand gekomen met betrekking tot de toekomst van het terrein De Meijert. Na gesprekken gevoerd te hebben met betrokken stakeholders is gebleken dat er grote bereidheid was tot spoedige herontwikkeling van het terrein. De interesse die 'marktpartijen' hierbij innamen hadden daar een gunstige invloed op. De synergie en samenwerking die daarmee tussen bestaande en nieuwe partijen én de gemeente is ontstaan is een prachtig voorbeeld voor toekomstige gebiedsontwikkelingen in onze gemeente.

2018 is het jaar geweest dat we intensief hebben ingezet op de relatie met ondernemers. Hierbij zijn de contacten aangehaald met de ondernemersverenigingen in onze gemeente. Hierbij was de 'Dag van de ondernemer' in november 2018 een goede start voor een positieve en constructieve samenwerking met de ondernemers voor de toekomst.

Op sportief gebied is er afgelopen jaar volop beweging zichtbaar. Zo is onder meer de tennisbaan van tennisvereniging De Ronde Venen toegankelijk gemaakt voor minder valide sporters. Om sporten en bewegen in de buitenlucht voor iedereen in De Ronde Venen te stimuleren en toegankelijk te maken, is in Mijdrecht de eerste Beweegtuin aangelegd. Een mooi initiatief dat ook in 2019 op andere plekken in De Ronde Venen een vervolg zal krijgen. Daarnaast zijn er sportstimuleringsprojecten gestart waaronder Oktober Actief. Dit geeft alle inwoners in De Ronde Venen de gelegenheid om op een laagdrempelige manier te ontdekken welke sport hen het beste past. Hiermee zal in 2019 worden doorgepakt.

Terugblik wethouder drs. Alberta Schuurs - Jensema (tweede locoburgemeester)

Portefeuille:

Participatie, economie-arbeidsmarkt, mobiliteit, recreatie, Sporthuis Abcoude, Bestemmingsplan Plassengebied, grondexploitaties De Marick en de Stationslocatie, financiën, HR en ICT.

Terugblik:

In het jaar 2018 is het nodige bereikt op het gebied van mobiliteit; de rotondes op de Veenweg en de Mijdrechtse Dwarsweg zijn aangepast, er is sprake geweest van een actieve inbreng van de gemeentelijke belangen in de door de provincie vast te stellen tracévisie (N201), en er zijn de nodige voorbereidingen getroffen met betrekking tot het fietsplan. Ook hebben we gekeken op welke manier we het openbaar vervoer aantrekkelijk kunnen maken. Zo hebben we haltevoorzieningen verbeterd en hebben we in oktober een eerste sessie met de raad gehad over het opstellen van een strategisch OV plan.

Met betrekking tot het Sporthuis Abcoude kan 2018 gekenmerkt worden als een jaar van het zetten van concrete stappen. De plannen rondom het sporthuis zijn duidelijk geworden, er is - onder andere - gewerkt aan de samenwerkingsovereenkomst, de vrijstelling van bouwleges en de parkeerproblematiek. Al met al ontwikkelingen die er voor zorgen dat het project goed op koers ligt.

In 2018 hebben we veel voorbereidend werk verricht op het gebied van zowel taal als armoede en schuldhelpverlening. Onder het motto van het coalitieakkoord (met de blik naar buiten) zijn we samen met tientallen inwoners en professionals met beide thema's aan de slag gegaan. Voor het thema taal was in mei een startbijeenkomst, en voor het thema armoede en schuldhelpverlening is in november een conferentie gehouden. Iedereen die in deze bijeenkomsten een bijdrage heeft geleverd was (en is) zeer betrokken en begaan met het betreffende thema. Door op deze manier met inwoners en professionals samen te werken, kan ik zeggen dat we tot mooie plannen van aanpak zijn gekomen. De plannen bieden nu de mogelijkheid om ook gezamenlijk een vliegende start te maken en dit jaar concrete resultaten te boeken op deze thema's.

Het jaar 2018 was een bewogen jaar voor wat betreft de taken vanuit de Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw). De doelstelling van afgelopen jaar was om te komen tot een lokaal inrichtingsplan. Om dit te bereiken en daarmee zélf de dienstverlening aan, en de begeleiding van de Wsw-medewerkers te kunnen organiseren, is de Gemeenschappelijke Regeling PAUW Bedrijven ontmanteld en zijn - als onderdeel van het lokaal inrichtingsplan - een drietal stichtingen opgericht. De doelstellingen zijn behaald en het belangrijkste resultaat is uiteraard dat alle Wsw-medewerkers in 2018 een werkplek hebben.

Terugblik wethouder Kiki Hagen (derde locoburgemeester)

Portefeuille:

Integraal jongerenbeleid, onderwijs, jeugdzorg, duurzaamheid, milieu, groen, openbare ruimte en dienstverlening.

Terugblik:

Metaforisch gezien stond 2018 in het teken van planten en zaaien. Een investering op verschillende domeinen waarop we de komende tijd kunnen doorbouwen.

Letterlijk zijn in het najaar van 2018 op diverse plekken in onze gemeente bloembollen geplant. Het resultaat mag er zijn; op veel plekken in onze gemeente zijn de narcissen en krokussen dit voorjaar uitgekomen. Om onze gemeente nog meer kleur te geven en aantrekkelijk te maken is tevens in 2018 het groenbeleidsplan verder uitgewerkt. Deze aanvulling heeft er meteen toe geleid dat op verschillende plekken rijen bomen zijn teruggekomen met verschillende soorten, ter verrijking van het

beeld en de biodiversiteit. Door deze toespitsing houdt onze gemeente een duurzaam bomenbestand passend bij onze Groene Hart gemeente!

In 2018 hebben we grote stappen gezet op het gebied van dienstverlening aan onze inwoners. Dit vraagt ook afstemming met de complete organisatie. Inwoners kunnen steeds makkelijker de gemeente bereiken zowel via de traditionele analoge als de meer eigentijdse digitale wegen. Bovendien zijn ook de communicatiekanalen verrijkt met een uitbreiding van onze sociale media. Volgt u ons Instagram account al?

Na de kanteling van het sociaal domein zijn afgelopen jaar bij de zorg voor onze jeugd stappen gemaakt in het verzamelen van relevante informatie over de kwaliteit en hoeveelheid zorg die geleverd is. Door analyse kan de echte transformatie steeds meer vorm krijgen. We zijn ons terdege bewust dat er ook nog belangrijke stappen te maken zijn binnen onze eigen organisatie en de samenwerking met derden. Een fantastisch voorbeeld van wat de transformatie onze jeugdzorg kan brengen is 'Eigenwijs op Reis'. Een voorbeeld van vertrouwen op de eigen kracht van mensen; het leerlingenvervoer dat leerlingen uitnodigt om zelfstandig te reizen en in 2018 de William Schrikker Initiatief Prijs heeft gewonnen. Het is niet het enige initiatief dat afgelopen jaar beloond is. Ook de Leerwerkplaats voor jongeren die dagbesteding voor jongeren verzorgt, kreeg koninklijke aandacht. Op het gebied van onderwijs zijn investeringen geweest: door de inzet van een techniek innovator op de basisschool in samenwerking met het Veen Landen College kan het primair onderwijs straks handen en voeten geven aan de extra uren techniekonderwijs. Daarnaast vonden de voorbereidingen voor VMBO on Stage met veel betrokken bedrijven plaats en werd de Techniek Driedaagse weer voorbereid. Stap voor stap krijgt ook de duurzame klimaatneutrale nieuwbouw locatie voor het basisonderwijs in Mijdrecht vorm.

Op het gebied van duurzaamheid is de koers als snelle volger verder doorgezet. In februari 2018 is namelijk het Transitie ontwerp Elektriciteit vastgesteld. Zorgvuldig zijn de verschillende sporen uit het spoorboekje verder voorbereid en ook daarvan oogsten we nu al resultaat. Inwoners zijn middels groepsaankopen in staat gesteld om collectief zonnepanelen aan te schaffen, het kernteam duurzame bedrijven heeft vorm gekregen en inwoners werden voorzien van uitgebreide informatie als eerste stap naar de maatschappelijke discussie over de impact van zon en wind op onze omgeving. Ik kijk terug op een vruchtbaar en bewogen duurzaam jaar.

Terugblik wethouder ing. Marja Becker (vierde locoburgemeester)

Portefeuille:

Integraal ouderenbeleid, zorg, kunst en cultuur, cultuurhistorie, natuur en afval.

Terugblik:

In 2018 zijn veel voorbereidende werkzaamheden verricht om de ambities in het coalitieakkoord te verwezenlijken. Zo zijn de eerste stappen gezet om te komen tot een integraal ouderenbeleid en een afvaluitvoeringsplan. De beleidsnota's 'Cultuurhistorie' en 'Kunst & Cultuur' zijn geëvalueerd en is er een aanzet gedaan tot nieuwe nota's. Al deze beleidsnota's hebben in 2018 een vergevorderd stadium bereikt en bieden de nodige handvatten voor de uitvoering in de toekomst.

Om in 2018 de zorg beter en dichter bij de inwoner te organiseren, zijn zowel binnen als buiten de gemeentelijke organisatie de nodige werkzaamheden verricht. Zo kan binnen een huisartsenpraktijk in Mijdrecht op korte termijn een Praktijkondersteuner GGZ jeugd worden aangesteld en in Abcoude krijgt deze binnen het kernteam een plek. Daarnaast zijn uitgebreide voorbereidingen getroffen om de dekking van automatische externe defibrillator (AED) binnen De Ronde Venen zo optimaal mogelijk te maken en hebben in 2018 nieuwe partners in het project 'Dementievriendelijke gemeente' de intentieverklaring ondertekend.

Binnen onze eigen ambtelijke organisatie zijn we eveneens volop bezig geweest om de zorg en ondersteuning voor onze inwoners te verbeteren. Zo zijn er kern- en spreekkamers op het gemeentehuis ingericht met als doel "ontschot, integraal en inwoner centraal" te werken. Ook op andere vindplekken, daar waar onze inwoners en partners zich bevinden, zijn wij sinds 2018 dichtbij en laagdrempelig vertegenwoordigd. Al met al bijzonder waardevolle aanvullingen op de zorg voor onze inwoners!

Met betrekking tot Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang heeft in 2018 een (regionaal) onderzoek plaatsgevonden. Op basis van dit onderzoek is de toekomstige behoefte aan huisvesting en begeleiding per gemeente, en zo ook voor De Ronde Venen, in beeld gebracht. De input uit dit onderzoek is waardevol en zal daarom ook in de nabije toekomst gebruikt worden voor het opstellen van een strategische woonvisie.

Op cultureel gebied zijn in 2018 de forten en buitenplaatsen meer op de kaart gezet. Deze locaties lenen zich uitermate goed voor diverse culturele activiteiten en dat wordt ook steeds meer op die manier ervaren. Muziekfestivals en theatervoorstellingen, maar ook de verbinding met andere (recreatieve) activiteiten kunnen op deze plaatsen tot hun recht komen

Uiteenzetting financiële positie

Algemeen

Gemeentefinanciën zijn complex. Toch werkt de financiële huishouding van een gemeente in de basis zoals iedere andere financiële huishouding. Naast de jaarlijkse baten en lasten die in de exploitatie staan, kan er voor aanvullende lasten geld uit reserves worden gehaald. En als de baten hoger zijn dan de lasten dan kan het overschot terugvloeien naar de reserves, na resultaatbepaling.

Via de balans en de exploitatierekening kan snel inzicht worden verkregen in de financiën van de gemeente De Ronde Venen. In de balans komt de verhouding tussen de bezittingen (activa) en de daarvoor beschikbare eigen middelen (reserves) en financieringsmiddelen van derden (schulden) tot uitdrukking. In de exploitatierekening wordt duidelijk welke inkomsten de gemeente heeft en waar het geld aan wordt uitgegeven. Het jaarrekeningresultaat volgt uit het saldo van de baten en lasten in dat jaar en de verrekening met de reserves. Het saldo van baten en lasten voor verrekening met reserves geeft aan of er per saldo middelen aan het eigen vermogen kunnen worden toegevoegd (bij een positief saldo), of dat er middelen aan het eigen vermogen moeten worden onttrokken (bij een negatief saldo).

In de hierop volgende onderdelen geven we een financiële beschouwing van de jaarrekening inclusief de vermogenspositie. Ook lichten we toe hoe het resultaat over 2018 is opgebouwd en hoe dit zich verhoudt tot het door de raad vastgestelde begrote resultaat.

Financieel resultaat 2018

In onderstaande tabel is opgenomen het financieel resultaat van 2018. Hierbij zijn de verschillen tussen raming na het vaststellen van de tweede bestuursrapportage 2018 en realisatie vermeld. In deze uiteenzetting van de financiële positie zijn de verschillen op hoofdlijnen toegelicht. In de tien programma's zijn de financiële verschillen meer gedetailleerd weergegeven.

Financieel resultaat 2018 (bedragen x € 1.000)				
	Actuele begroting 2018	Rekening 2018	Verschil	Voor- of nadeel
Lasten	98.830	90.990	7.840	Voordeel
Baten	-92.490	-90.920	-1.570	Nadeel
Gerealiseerd saldo	6.340	70	6.270	Voordeel
Mutaties reserves	-6.390	-2.740	-3.650	Nadeel

Financieel resultaat 2018 (bedragen x € 1.000)

	Actuele begroting 2018	Rekening 2018	Verschil	Voor- of nadeel
Gerealiseerd resultaat	-50	-2.670	2.620	Voordeel

Hoofdlijnenanalyse

Na het verwerken van de genomen raadsbesluiten 2018 was rekening gehouden met een positief resultaat van € 50.000. Dit resultaat is door ontwikkelingen toegenomen met € 2.620.000 naar € 2.670.000. Deze ontwikkelingen zijn vermeld in onderstaande tabel.

Hoofdlijnenanalyse (bedragen x € 1.000)

1. Bouwgronden in exploitatie	1.470	Voordeel
2. Overige	760	Voordeel
3. Sociaal domein	390	Voordeel
Totaal te verklaren verschil	2.620	Voordeel

Bouwgronden in exploitatie

Bij de bouwgronden in exploitatie is er sprake van een extra voordeel van € 1.470.000. Dit is voor € 1.310.000 te danken aan de projecten De Maricken en Land van Winkel. Daarnaast is gebleken dat de verwachte verkoopopbrengsten voor Stationslocatie Mijdsrecht hoger zullen uitvallen. Hierdoor daalt de benodigde verliesvoorziening met € 160.000.

Overige

De post overige is een samenstel van diverse voor- en nadelen.

1	Er zijn diverse incidentele lasten en baten die verrekend zijn met de algemene reserve en bestemmingsreserves. Doordat deze budgetten niet volledig zijn ingezet en de werkzaamheden worden voortgezet in 2019 en volgende jaren ontstaat een voordeel van € 3.650.000. Het gaat onder andere om revitalisering woonwagendplaatsen, uitvoeren van de visie op	3.650.000	Voordeel
---	---	-----------	----------

dienstverlening, ICT en het onderhoud van de brandweerkazernes. Een totaaloverzicht is vermeld in deze verantwoording in het 'Overzicht incidentele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves'. Zie ook de toelichting bij nummer 8.		
2	Binnen de apparaatskosten (personeel, inhuur, huisvesting, ICT e.d.) is een voordeel ontstaan van € 1.115.000. Na verrekening met kosten hiervan via de reserves en de gesloten stelsels zoals riolering, afval en bouwgronden in exploitaties blijft € 434.000 aan voordeel over.	434.000 Voordeel
3	Diversen posten zorgen voor een voordeel van € 264.000.	264.000 Voordeel
4	Doordat de woz-waarden 2018 (peildatum 1 januari 2017) van woningen en niet-woningen hoger zijn uitgevallen dan de prognoses zijn de opbrengsten hiervoor € 55.000 respectievelijk € 165.000 hoger. In de paragraaf lokale heffingen zijn de opbrengsten van alle heffingen zichtbaar. De hogere woz-waarden worden betrokken bij de tariefstelling voor 2020.	220.000 Voordeel
5	De opbrengsten zijn toegenomen met € 108.000 dankzij een hogere bijdrage van de provincie in de kosten van de bushaltes Rondweg Mijdrecht, verkoop van bedrijfsmiddelen en leges voor verkeer en vervoer	108.000 Voordeel
6	Door het opruimen van stormschade aan de bomen, het vervangen van bomen en planten door de extreme droogte in 2018 en het onvoorzien snoeien/ kappen van bomen in de Reigerstraat van Vinkeveen ontstaat een nadeel van € 100.000.	-100.000 Nadeel
7	Het aantal in behandeling genomen omgevingsvergunningen is lager uitgevallen dan verwacht. Dit zorgt ervoor dat de leges voor wonen is afgenomen met € 404.000 van € 2.145.000 naar € 1.741.000. De kosten van de uitvoering van deze vergunningen is € 238.000 lager. Samen zorgt dit voor een nadeel van € 166.000.	-166.000 Nadeel
8	Het voordeel bij onderdeel 1 zorgt voor een lagere inzet van de algemene reserve en bestemmingsreserves.	-3.650.000 Nadeel
Totaal		760.000 Voordeel

Sociaal domein

De zorgkosten voor onder meer de jeugdhulp, bijstandsverlening, re-integratie en Wmo-voorzieningen zijn € 190.000 lager uitgevallen. Hier bovenop komt € 200.000 aan hogere rijksbijdrage voor het bekostigen van bijstandsuitkeringen. Bij elkaar ontstaat een voordeel van € 390.000.

In deze verantwoording is een aparte analyse sociaal domein 2016 - 2018 opgenomen waarin de zorgkosten zijn gespecificeerd.

Onderscheid tussen structureel en incidenteel resultaat

Incidentele baten of lasten worden maar één keer of enkele jaren gedaan. Structurele baten en lasten hebben een meer permanent karakter. Het onderscheid is van belang met het oog op de beheersing van het financieel evenwicht. De 'gouden' regel daarbij is dat de structurele lasten altijd gedekt moeten zijn door structurele baten. Als dit niet het geval is komt het financieel evenwicht in gevaar. In onderstaande tabel is het financieel resultaat 2018 gesplitst in structureel en incidenteel.

Structureel en incidenteel resultaat 2018 (bedragen x € 1.000)			
	Structureel 2018	Incidenteel 2018	Totaal 2018
1. Lasten	78.030	12.960	90.990
2. Baten	78.490	12.430	90.920
3. Gerealiseerd saldo van lasten en baten	-460	530	70
4. Mutaties reserves	-700	-2.040	-2.740
5. Gerealiseerd resultaat	-1.160	-1.510	-2.670

Het structureel resultaat voldoet aan de 'gouden' regel waarbij structurele lasten gedekt zijn door structurele baten.

In het incidenteel resultaat is onder meer opgenomen de tussentijdse winst van de grondexploitatie. En diverse incidentele kosten die verrekend zijn met de algemene reserve. Een totaaloverzicht per programma van de incidentele baten en lasten is opgenomen in deze jaarrekening.

Doorwerking naar begroting 2019 en volgende jaren

Uit de verantwoording over 2018 blijkt dat er sprake is van zowel incidentele als een structurele doorwerking naar de begroting 2019 en de daarop volgende jaren. De voorgestelde budgetaanpassingen zullen worden betrokken bij de bestuursrapportages 2019. Dit geldt ook voor de

investeringen die een looptijd hebben van meer dan twee jaar. Met deze werkwijze wordt onderscheid gemaakt tussen de programmarekening 2018 als verantwoordingsinstrument en het bijsturen van beleid en financiën via de bestuursrapportages. Dit is conform bestuurlijke toezegging 119/16.

Lokale heffingen

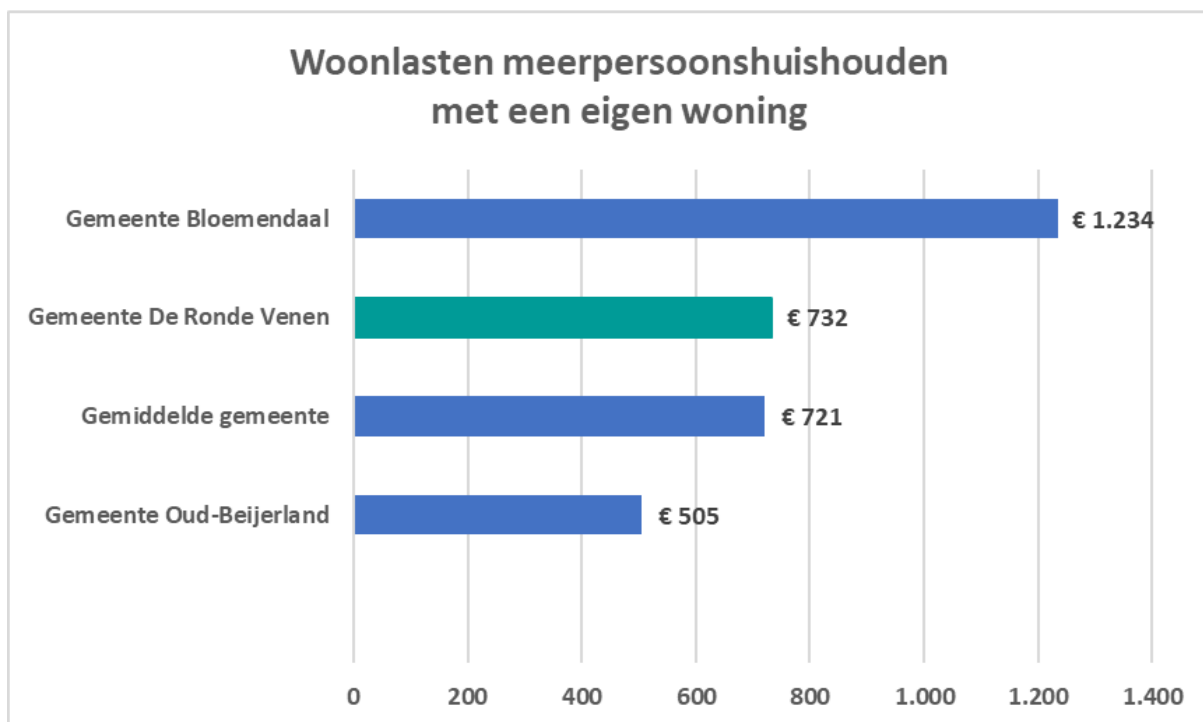
De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten van gemeenten en zijn een integraal onderdeel van het gemeentelijk beleid. De lokale heffingen bestaan uit:

- belastingen (bijvoorbeeld Onroerende Zaakbelasting (OZB) en Forensenbelasting);
- bestemmingsheffingen zoals rioolheffing en afvalstoffenheffing;
- rechten zoals leges burgerzaken en begraafplaatsrechten.

Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) van de Rijksuniversiteit van Groningen vergelijkt periodiek onder andere de diverse lokale lasten met elkaar. Het COELO brengt hierover jaarlijks de 'Atlas van lokale lasten' uit, met daarin informatie over alle gemeenten in Nederland.

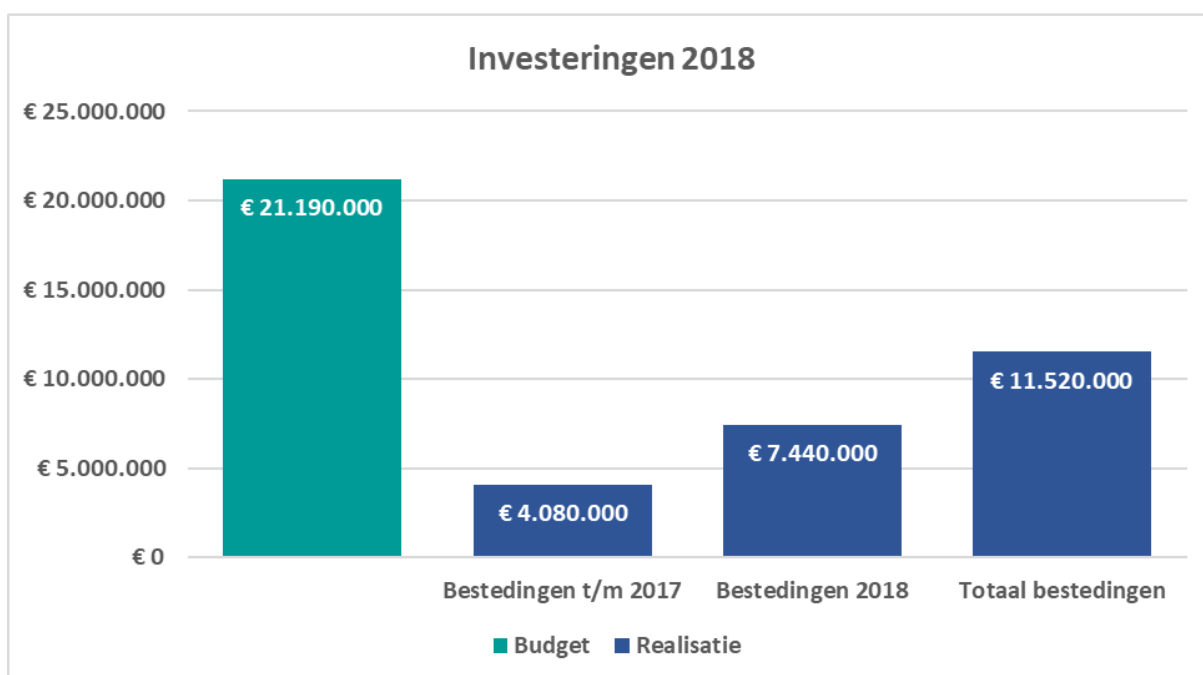
In 2018 neemt De Ronde Venen een middenpositie in ten opzichte van andere gemeenten. De gemiddelde woonlasten voor woningeigenaren liggen in veel gemeenten rond het gemiddelde van € 721. In 71 procent van de gemeenten liggen de woonlasten tussen de € 600 en € 800. Voor De Ronde Venen is dit voor 2018 € 732. Dit is inclusief een incidentele korting van drie procent en een structurele korting van drie procent op de onroerende zaakbelastingen. Als rekening wordt gehouden met de teruggave precariobelasting van € 80 aan huishoudens waren de woonlasten € 652 in plaats van € 732. Met deze teruggave is in de landelijke vergelijking geen rekening gehouden.

In onderstaande grafiek is zichtbaar de goedkoopste, de duurste en de gemiddelde woonlasten voor een meerpersoonshuishoudens en die van de gemeente De Ronde Venen.

Investeringsen

In 2018 hebben we geïnvesteerd in voorzieningen waarvan onze inwoners meerdere jaren gebruik kunnen maken. Voorbeelden hiervan zijn de aanleg en verbetering van wegen, het beschoeien van de legakkers en de aanschaf van lichtmasten. In onderstaande grafiek is de financiële omvang van die investeringen vermeld.

De voortgang van de individuele investeringen is apart zichtbaar gemaakt in een aparte rapportage. Uit deze rapportage en bovenstaande grafiek blijkt dat verschillende investeringen worden uitgevoerd in 2019. Het gaat onder meer om sporthuis Abcoude, diverse wegen, riolering en ICT.

In de financiële verordening is de afspraak opgenomen dat investeringen een doorlooptijd hebben van maximaal twee jaar, tenzij er sprake is van een raadsbesluit. Uit de rapportage blijkt dat een tiental investeringen een langere looptijd hebben dan de geplande twee jaar. Dit wordt nader toegelicht in de 'Investeringsrapportage' die ook onderdeel uitmaakt van deze jaarrekening. Het bijstellen van de planning en de middelen wordt opgenomen in de eerste bestuursrapportage 2019.

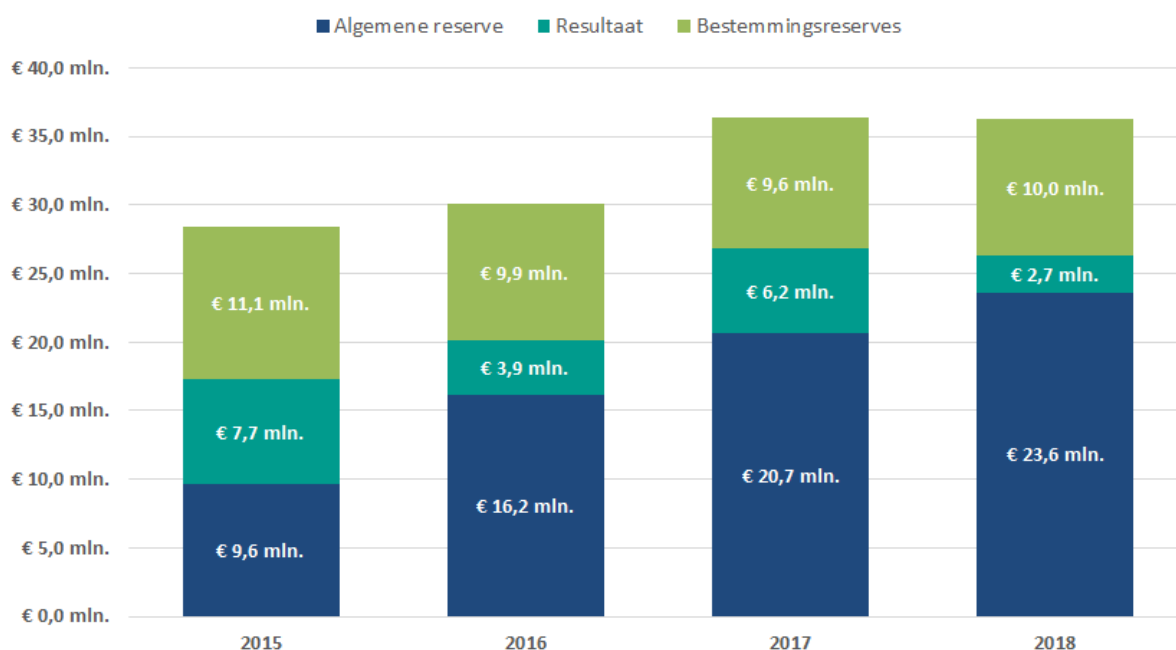
Reservepositie

Zoals eerder vermeld is het resultaat € 2,7 mln. Wij stellen voor om dit resultaat toe te voegen aan de algemene reserve. Deze werkwijze sluit aan bij het uitgangspunt van de nota reserves en voorzieningen om rekeningresultaten te verrekenen met de algemene reserve. Het effect van het bovenstaande voorstel op de omvang van de reserves is hieronder weergegeven.

Reservepositie voor en na bestemming resultaat (bedragen x € 1 mln.)			
	Stand voor bestemming resultaat	Bestemming resultaat	Stand na bestemming resultaat
Algemene reserve	23,6	2,7	26,3
Bestemmingsreserves	10,0		10,0
Gerealiseerd resultaat	2,7		0
Totaal	36,3		36,3

De ontwikkeling van de reservepositie over de jaren 2015 - 2018 is zichtbaar in onderstaande grafiek.

Ontwikkeling reservepositie 2015 - 2018

De algemene reserve vertoont een stijgende lijn en is een belangrijke buffer voor het opvangen van risico's en incidentele kosten. Deze reserve wordt vooral gevoed door rekeningresultaten en winsten uit bouwgronden in exploitatie. De verwachting is dat na 2022 deze reserve uitsluitend wordt gevoed door rekeningresultaten.

Hierbij geldt wel de kanttekening dat het saldo van de algemene reserve en de bestemmingsreserves lager zou zijn geweest als diverse projecten in 2018 waren afgerond. Het gaat onder andere om revitalisering woonwagendplaatsen, uitvoeren van de visie op dienstverlening, ICT en het onderhoud van de brandweerkazernes. Een totaaloverzicht van deze projecten is opgenomen in het 'Overzicht van de incidentele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves'.

Waar komt het geld vandaan?

De gemeente is sterk afhankelijk van inkomstenoverdrachten van het Rijk. De grootste gemeentelijke inkomstenbron is met € 46,6 mln. het gemeentefonds. In beginsel is het gemeentefonds vrij besteedbaar, zij het dat ook wettelijke taken hieruit betaald moeten worden.

De gemeente brengt geleverde diensten in rekening via tarieven, leges en heffingen. Voor de uitvoering van de wettelijke taken op het gebied van afvalverwijdering (€ 3,7 mln.) en rioolbeheer (€ 4,6 mln.) brengt de gemeente heffingen in rekening bij de inwoners, bedrijven en instellingen. Deze heffingen mogen enkel aan deze taken worden besteed. Voor de aanvragen van bijvoorbeeld een paspoort of een omgevingsvergunning brengt de gemeente leges in rekening.

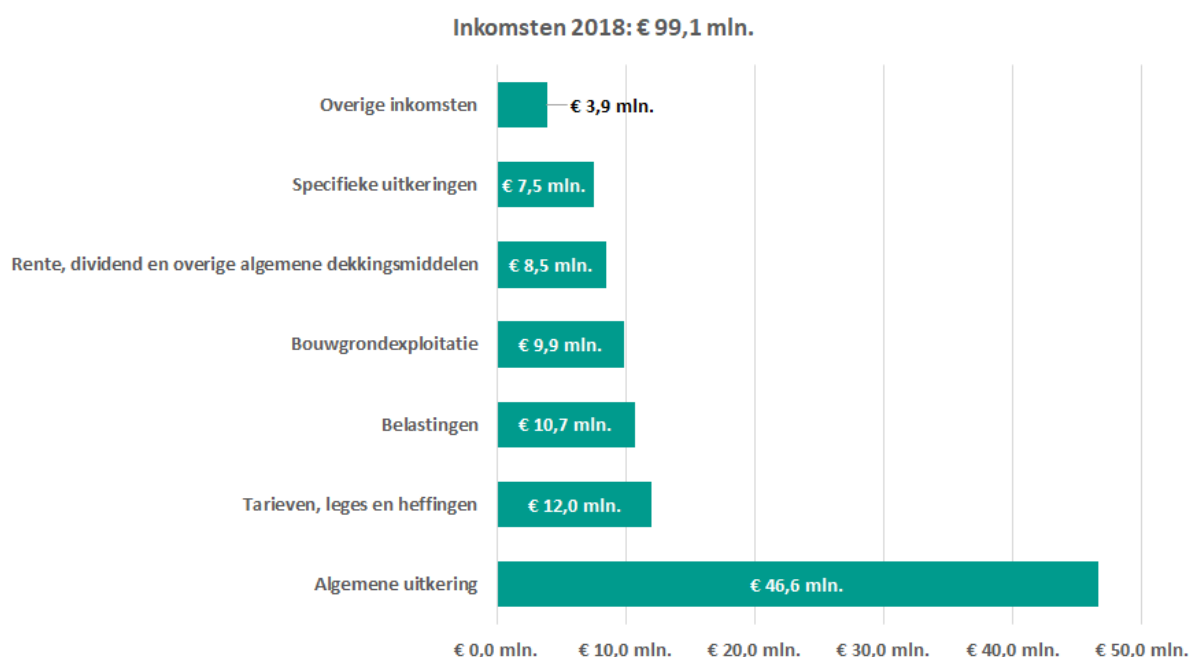
De onroerende zaakbelasting is met € 7,6 mln. de belangrijkste belasting. Daarnaast worden belastingen geheven zoals precario (€ 2,3 mln.), toeristenbelasting (€ 0,2 mln.) en hondenbelasting (€ 0,2 mln.)

Er is € 9,9 mln. ontvangen door verkoop van gronden bouwgronden in exploitatie.

Het inzetten van spaargeld van de gemeente (reserves) is de belangrijkste inkomstenbron bij het onderdeel 'Rente, dividend en overige algemene dekkingsmiddelen'.

De gemeente specifieke uitkeringen van het Rijk. Deze mogen enkel worden besteed aan de taak waarvoor ze bedoeld zijn. De belangrijkste hiervan zijn bijstandsverlening (€ 7,0 mln.) en onderwijsachterstandenbeleid (€ 0,4 mln.).

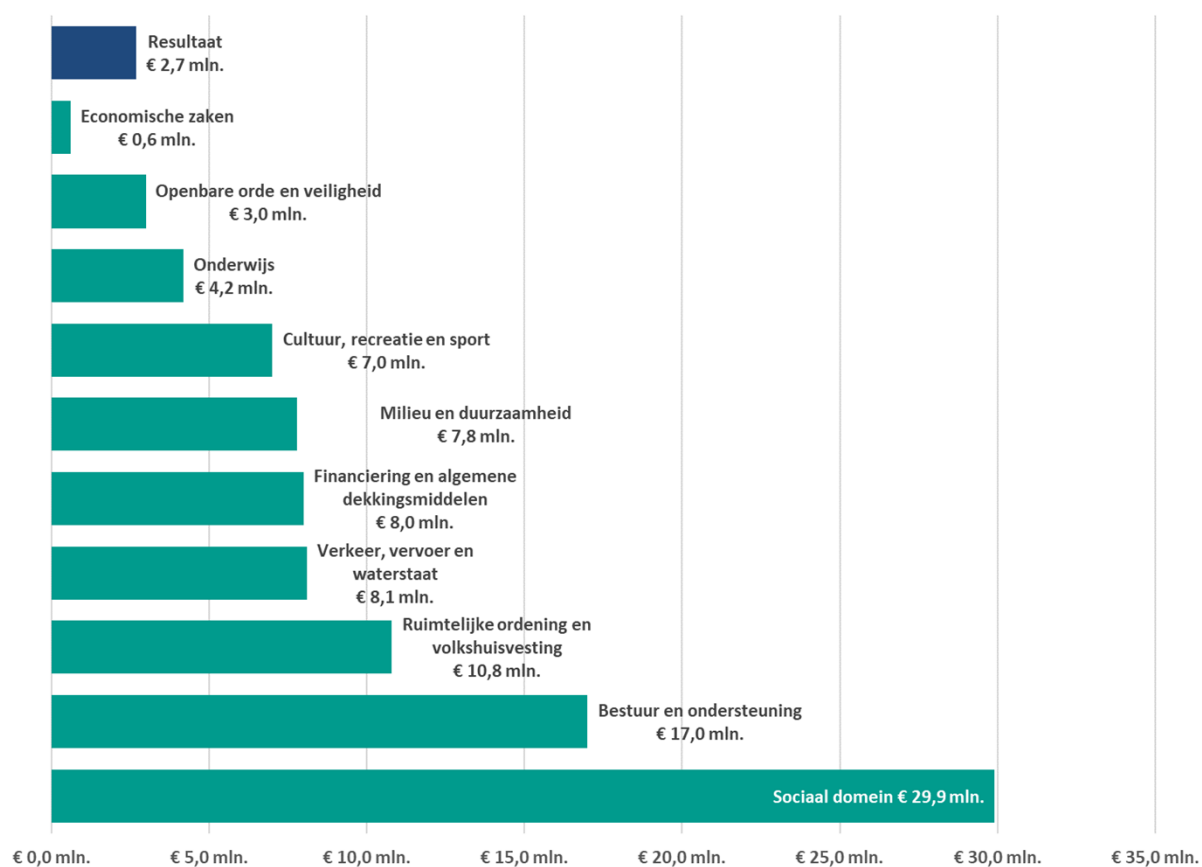
De inkomsten zijn weergegeven in een grafiek en ook opgenomen in de tien programma's.

Waar is het geld aan besteed?

De gemeente voert diverse taken uit zoals onderhoud aan wegen, het verstrekken van bijstandsuitkeringen, jeugdzorgtrajecten, het afgeven van een paspoort, het beheer van sportvelden en de brandweezorg. De bestedingen van deze taken in 2018 waren bij elkaar € 99,1 mln. Deze bestedingen zijn weergegeven in een grafiek en ook opgenomen in de tien programma's.

Bestedingen 2018: € 99,1 mln.

Kerngegevens 2015 -2018

	2015	2016	2017	2018
Inwoners:				
Aantal per 1 januari	42.588	42.576	42.763	43.620
Levend geboren kinderen	325	357	366	374
Overledenen	-322	-312	-308	-392
Vestiging in de gemeente	1.727	1.916	2.616	2.262
Vertrek uit de gemeente	-1.742	-1.774	-1.817	-1.800
Aantal per 31 december	42.576	42.763	43.620	44.064
Woningen:				
Aantal per 1 januari	17.570	17.608	17.786	18.145
Nieuwbouw	10	210	360	186
Overige toevoegingen zoals splitsing, verbouw of verandering van gebruiksfunctie	57	21	38	40
Sloop en overige verminderingen zoals samenvoeging of verandering van de gebruiksfunctie	-29	-53	-39	-39
Aantal per 31 december	17.608	17.786	18.145	18.332
Huishoudens:				

	2015	2016	2017	2018
Eenpersoonshuishoudens	5.165	5.285	5.390	5.532
Meerpersoonshuishoudens zonder thuiswonende kinderen	5.593	5.627	5.703	5.934
Meerpersoonshuishoudens met thuiswonende kinderen	7.077	7.053	7.038	7.125
Totaal	17.835	17.965	18.131	18.591
Oppervlakten:				
Buitengebied in hectaren	7.740	7.740	7.692	7.648
Woonkernen in hectaren	2.229	2.229	2.275	2.319
Totaal	9.969	9.969	9.967	9.967
Lengte van gemeentelijke wegen in kilometers	327	334	335	336

